

ĽUBEĽSKÉ NOVINY

1. polrok 2017

Sadíme my máje, čo nám dajú za ne...

Takto sa začal náš druhý ročník sadenie mája v Ľubeli.

U nás sa vždy staval máj na Ducha a to na 50 - ty deň po Veľkej noci. Tieto zvyky sa spájali so začiatkom jarných prác. Postavený máj na Ducha zabezpečil rodinám zdravie, čistotu, krásu a hojnosť v každej stodole.

Pokračovanie na str. 10

MILÍ SPOLUOBČANIA, VÁŽENÍ ČITATELIA LUBEĽSKÝCH NOVÍN,

tento rok sa nám pomaly preklápa do druhej polovice, a tak Vám opäť ponúkame nové číslo Ľubeľských novín, v ktorom sa môžete obzrieť na uplynulý polrok, ktorý bol v našej obci bohatý nielen na kultúrne podujatia.

Vrtochy počasia a hlavne silné privalové dažďové zrážky spôsobili opäť problémy so záplavami a zosuvom svahu na Hôrke, a preto sme museli urýchlene začať s protipovodňovými prácami, ktoré zabránia ďalšiemu možnému svahovému posunu a záplavám dvorov, pivníc a miestnej komunikácie. Stav našich miestnych komunikácií je po veľmi chladnom zimnom období v zlom stave. Je v našom záujme riešiť tento priam kritický stav niektorých úsekov postupne novou pokládkou, ale uvidíme, ako budeme úspešní s projektom odkanalizovania obcí Ľubeľa a Liptovské Kľačany, preto Vás prosíme o trpezlivosť. V

tomto období riešime rozšírenie územného rozhodnutia a vydanie stavebného povolenia. Teraz postupne opravujeme vzniknuté výtlky v obci a v teplých letných mesiacoch sa pustíme do rozsiahlejšej opravy miestnej komunikácie v lokalite Trstica.

Na zasadnutiach obecného zastupiteľstva sme sa spoločne s poslancami venovali ďalšiemu rozvoju našej obce, ale prijali sme aj dva Všeobecne záväzné nariadenia - VZN č.1/2017 o podmienkach pridelovania nájomných bytov postavených s podporou štátu a VZN č.2/2017 o podmienkach poskytovania opatrovateľskej služby a o spôsobe určenia a platenia úhrad za opatrovateľskú službu v pôsobnosti obce Ľubeľa.

Z dôvodu zmeny legislatívy a práve pripravovanému verejnému obstarávaniu k výstavbe obecných nájomných bytov sa nám termín výstavby časovo oneskoril, verím však, že na jeseň tohto roka, najneskôr na budúci rok, už začneme s výstavbou. Nechceme sa unáhliť, ale chceme to urobiť procesne správne, aby nás možné pochybenie v budúcnosti nedobehlo.

Je našou snahou reagovať na rôzne výzvy a získavať finančné prostriedky zo štátu tak, aby sme nezadlžovali našu obec, ale postupne s minimálnym spolufinancovaním obce vybudovali verejne prospešné stavby. Dôraz kladieme aj na našich najmenších občanov, ako aj ich a našu bezpečnosť. Preto sme podali žiadosti na Úrad vlády SR a Ministerstvo vnútra SR o pridelenie finančných prostriedkov na vybudovanie detského ihriska a kamerového systému, ktorý bude monitorovať hlavné uzly našej obce.

Za veľmi dôležitý projekt, ktorý sme podali na Ministerstvo životného prostredia SR, je projekt

rekonštrukcie kultúrneho domu, ktorá zahŕňa kompletne zateplenie budovy, výmenu okien, kotolňu s rozvodmi tepla a výmenu elektroinštalácie a svietidiel. V spolupráci so Základnou školou s materskou školou sme podali žiadosť na Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu na riešenie havarijného stavu elektroinštalácie v budove A základnej školy a tiež na Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR na vybudovanie dvoch odborných učební.

Výziev a plánov je veľa, dôležité je sa do nich zapojiť, ale samotná príprava projektu zaberá množstvo času a vybavovania, jednoducho povedané „papierovačiek a beháčiek“. Preto sa chcem úprimne poďakovať poslancom obecného zastupiteľstva, ako aj pracovníkom obecného úradu, ktorí pomáhajú a nemalou mierou sa podieľajú aj na spomínaných projektoch. Poslancom obce ďakujem aj za brigádu na cintoríne, kde sme spoločne vysadili nové stromčeky - tuje.

Je pred nami letné obdobie, čas dovolení. Čas oddychu, ktorý je priam v dnešnej uponáhľanej dobe veľmi potrebný k načerpaniu nových síl a energie. Prajem Vám, milí moji Ľubeľci a čitatelia, krásne, slnečnými lúčmi naplnené leto a následne pokojné jesenné mesiace. Určite sa teším na spoločné stretnutia aj na kultúrno-spoločenských akciách, ktoré nás v budúcom období čakajú.

S úctou

Ing. Erik Gemzický, PhD.
starosta obce

V ĽUBEĽI SA HRAL TURNAJ VETERÁNOV LIPTOVA

V sobotu 17.12.2016 usporiadal náš klub tradičný Turnaj veteránov Liptova v stolnom tenise, ktorý napísal už 31. kapitolu. Turnaj otvorili svojimi príhovormi predseda klubu Ján Oško a zástupca starostu obce Ľubelňa

Peter Slavkovský. Potom sa už rozbehli súťaže v jednotlivých kategóriách. Turnaj je otvorený pre všetkých hráčov z liptovských klubov, ktorí v danom kalendárnom roku dosiahnu vek 40 rokov a viac. V tomto ročníku sa turnaja zúčastnilo 55 hráčov, ktorí boli rozdelení do štyroch vekových kategórií (40-49, 50-59, 60-69, nad 70 rokov). V jednotlivých kategóriách prebehla prvá časť skupinovým systémom, pričom prví dvaja z každej skupiny postúpili do vyradovacej časti. Okrem spomenutých vekových kategórií sa hrali aj dve OPEN kategórie: 40-59 rokov a nad 60 rokov. Na rozdiel od minulých rokov sa našim hráčom tentokrát moc nedarilo. Najlepšie umiestnenie z nich dosiahol B. Kubík, ktorý sa ako jediný prebojoval medzi 8 najlepších v kategórii 50-59 roční. Športovú časť turnaja ukončilo vyhlásenie výsledkov, ktoré svojím príhovorom začal starosta obce Ľubelňa Erik Gemzický. V ňom ocenil zánietenie všetkých zúčastnených pre túto hru a šport vôbec a tiež prácu domácich organizátorov na zdarnom priebehu turnaja. Keďže sa blížila Vianoce, všetkým účastníkom zároveň poprial príjemné prežitie týchto sviatkov a úspešný Nový rok 2017. Po odovzdaní pohárov pre troch najlepších v každej kategórii nasledovala tradičná spoločenská časť s príjemným posedením, kde sa dostali na pretras rôzne spoločenské, športové ale aj osobné témy a otázky. Na turnaji sa stretávajú hráči a dlhoroční kamaráti, ktorí toho medzi sebou odohrali za tie roky neskutočne veľa. Veď najstarší z nich majú už cez 80 rokov, a predsa sa ešte dokážu postaviť za stolnotenisový stôl, odhrať zaujímavé zápasy a nezriedka poraziť aj oveľa mladších súperov. Naozaj obdivuhodné! Ale aj tá najlepšia zábava má svoj koniec a nebolo tomu inak ani teraz. A tak sme sa všetci rozlúčili chytľavým refrénom hymny tohto turnaja:

*Loptička maličká, raz hore raz dole
veselo si poskakuje po zelenom stole*

Budúci rok si tradične posledný víkend pred Vianocami dajú veteráni stretnutie v Liskovej, na ktoré sa už teraz všetci tešia. Kompletne výsledky turnaja si môžete pozrieť na stránke Okresného stolnotenisového zväzu Liptovský Mikuláš.

Nazáver sa chceme poďakovať všetkým, ktorí toto podujatie podporili a pomohli tak vytvoriť dobré podmienky a príjemné prostredie pre všetkých účastníkov turnaja. V prvom rade obci Ľubelňa na čele so starostom Erikom Gemzickým a obecným zastupiteľstvom, ďalej riaditeľke ZŠ a MŠ v Ľubelni Ivete Kališovej, Okresnému stolnotenisovému zväzu Liptovský Mikuláš a samozrejme všetkým členom OSTK Ľubelňa, ktorí sa aktívne nielen v tento deň podieľali na organizácii tohto podujatia. Všetkým patrí naše veľké ĎAKUJEME!

-Ing. Branislav Oravec, foto: I. Kohút-

ĽUBEĽSKÍ DIVADELNÍCI ODŠARTOVALI NOVÚ SEZÓNU. DIVÁCI SI POZRELI SÓLO NA TRIANGEL!

ĽUBEĽA – Členovia Ľubeľského ochotníckeho divadla K. O. Urbana uviedli tradične 25. decembra premiéru novej komédie s názvom Sóló na triangel. Do kultúrneho domu v Ľubeli ich prišlo podporiť takmer štyristo divákov z obce aj okolia.

Vianočná divadelná premiéra sa už v Ľubeli stala každoročnou tradíciou. V hľadisku sa schádzajú celé rodiny, ktoré si sem prídu spestriť vianočné sviatky. „Som veľmi rád, že sa divadlo v Ľubeli teší obrovskej priazni divákov. Ľudia z našej obce si už Vianoce bez divadla ani nevedia predstaviť. Sála kultúrneho domu opäť praskala vo švíkoch, čo nás úprimne veľmi teší,“ uviedol starosta obce a zároveň herec ĽOD KOU, Erik Gemzický.

Tento rok si Ľubeľskí ochotníci vybrali komédiu od Antonína Procházku s pôvodným názvom Pries prísny zákaz dotýká se sněhu. Tak ako každú hru, aj túto si spoločne upravili, aby dostala osobitý štýl, ktorý je pre toto divadlo typický. Komédiu uviedli pod novým názvom Sóló na triangel. Režisérkej taktovky sa opäť zhostila Jana Mlynarčíková. „Touto cestou sa chcem poďakovať všetkým hercom, ktorí podali neskutočný výkon. Už teraz mi bude chýbať spoločne strávený čas počas nácvikov a energia, ktorú mi odovzdávali účinkujúci počas nácvikov,“ uviedla režisérka.

Pred premiérou samotnej komédie ešte na pred publikum predstúpili členky skupiny Ľubeľanka so svojím tancom, ktorým rozprúdili zábavu v sále kultúrneho domu. „Chcem sa samozrejme poďakovať aj dievčatám z tanečnej skupiny Ľubeľanka, ktoré už patria k premiére divadelného predstavenia, ako vianočný stromček k Vianociam,“ dodala Jana Mlynarčíková. Po nich už vystúpili na javisko samotní členovia ĽOD KOU. „Samozrejme nemôžem zabudnúť poďakovať divákovi, ktorí zaplnili sálu kultúrneho domu. Boli ste úžasné publikum, ktoré hecovalo hercov k čo najlepšiemu výkonu.“

-lk-

ŠTEFANSKÝ VÝSTUP NA VIACKOV

Dňa 27. 12. 2016 sa konal tradičný Štefanský výstup na Viackov pod záštitou Miestneho odboru Matice slovenskej v Ľubeli. Skupina obyvateľov Ľubele a Liptovských Kľačian si počas sviatku prvého mučeníka pripomenula, aké náročné je prinášať obete pre svoje ideály. Štefanský výstup sa totiž koná na počesť prvých obyvateľov Ľubele,

ktorí odišli od svojich rodín do hôr, aby sa zapojili do Slovenského národného povstania.

V rámci tohtoročného výstupu panovala medzi zúčastnenými príjemná, priateľská nálada, ktorá sa nezaobišla bez opekania, spevu či dobrého páleného. Hymna a pieseň Na Kráľovej holi, stojí strom zelený boli dôstojným vyvrcholením výstupu. Spolu s Ľubeľskými matičiarmi a ostatnými súputníkmi na vrchu Viackova spievali aj turisti z TuristClub Ľubeľa.

Napriek faktu, že minulý rok bol výstup pre počasie odvolaný, možno vysloviť nádej, že tradícia Štefanských výstupov na Viackov bude naďalej pokračovať. Ide o milú akciu, spájajúcu človeka myšlienkami s minulosťou a činom so súčasnosťou.

O budúcnosť takýchto aktivít sa preto netreba obávať, pokiaľ sa medzi občanmi nájde dostatok guráže a vôle vstať od bohatého vianočného programu televíznych staníc. Veď práve tu je priestor stráviť svoj čas v obklopení nádhernej prírody našej krajiny a v spoločnosti kultúrne zrelých ľudí.

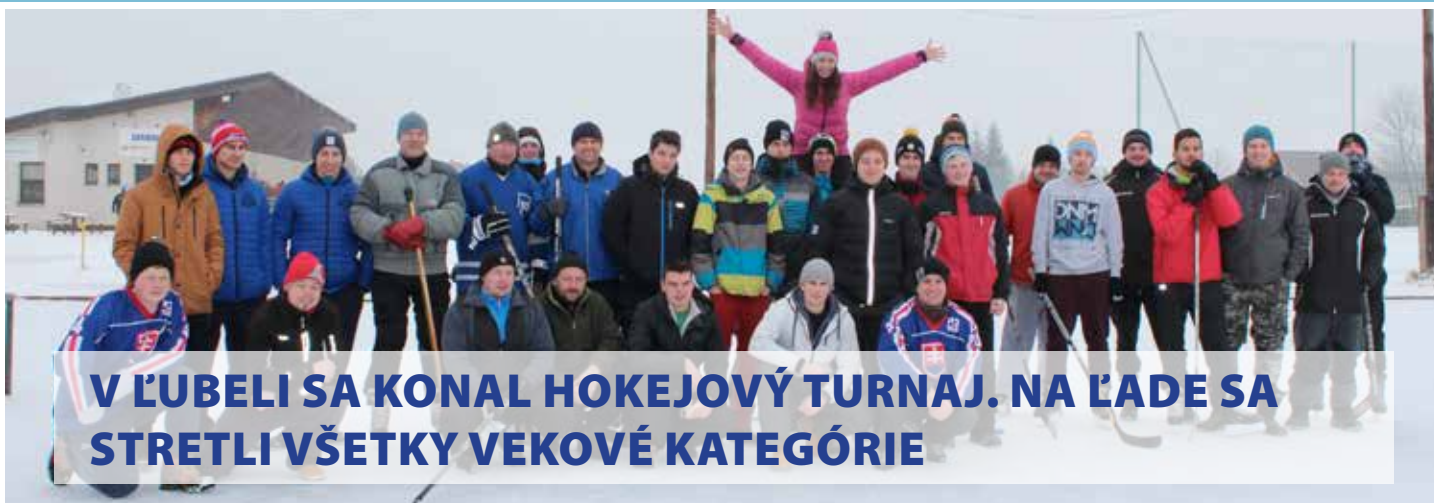
-pgh-

MAJSTER OKRESU V STOLNOM TENISE JE Z ĽUBELE

Okrem dlhodobých majstrovských súťaží sa každoročne na začiatku kalendárneho roka konajú aj Majstrovstvá okresu v stolnom tenise jednotlivcov, na ktorých sa môžu zúčastniť všetci hráči, ktorí hrajú za ľubovoľné družstvo so sídlom v našom okrese. V tomto roku ich z poverenia OSTZ Liptovský Mikuláš usporiadal klub ŠK-ST Liptovský Mikuláš. Turnaj sa uskutočnil 7.1.2017 v telocvični ZŠ Márie Rázusovej-Martákovskej na Nábřeží. V prvej časti turnaja boli hráči rozdelení do troj- a štvorčlenných skupín, z ktorých postúpili dvaja najlepší do vyraďovacej časti, kde sa už bojovalo o titul. Najlepšie zo všetkých si počínal hráč nášho klubu OSTK Ľubela Mário Humený, ktorý ani v jednom zápase nenašiel premožiteľa a zaslúžene získal titul Majster okresu pre rok 2017. Po viacerých pokusoch v predchádzajúcich rokoch, keď sa jeho púť zastavila tesne pod vrcholom, to tentokrát konečne dotiahol na stupeň najvyšší. Gratulujeme Máriou!

-Ing. Branislav Oravec-

V ĽUBELE SA KONAL HOKEJOVÝ TURNAJ. NA ĽADE SA STRETLI VŠETKY VEKOVÉ KATEGÓRIE

ĽUBEĽA – V nedeľu 22. januára sa konal prvý ročník hokejového turnaja o putovný pohár starostu obce.

Na ľadovej ploche sa stretlo spolu osem tímov.

O organizáciu športového podujatia sa postarali mladí Ľubelci pod vedením Šimona Kanderu a Mareka Oška. Hokejové zápasy sa odohrávali na ľadovej ploche, ktorú v Ľubeli vytvorili členovia Dobrovoľného hasičského zboru, ktorí v obci pôsobia. „Myšlienka zorganizovať hokejový turnaj vznikla už minulý rok, avšak nepodarilo sa nám ju zrealizovať, keďže na vytvorenie ľadu neboli vhodné podmienky. Tento rok prišla poriadna zima, a tak sme sa konečne dočkali. Spolu s ostatnými chalanmi sme urobili ľadovú plochu, ktorú sme polievali po nociach aj niekoľkokrát. Som veľmi rád, že hokejový turnaj dopadol veľmi dobre a záujem oň prejavili mladí aj z okolitých obcí,“ uviedol Šimon Kanderu.

Vo vzájomných súbojoch sa stretli tri družstvá z Ľubele, medzi ktorými boli Starí páni, Blue Devils a Bubniak tím. Do Ľubele zavítali aj športovci

z Liptovskej Kokavy, Partizánskej Ľupče, Dúbravy, Liptovského Mikuláša a z Galovian. Prvý zápas sa začal o 10:30 a do finále sa nakoniec v podvečerných hodinách prebojoval tím Blue Devils z Ľubele a Tupé korčule z Liptovského Mikuláša. Finálový súboj bol napínavý do poslednej minúty, no nakoniec sa zápas skončil so stavom 4:2 a putovný pohár obce Ľubela získal domáci tím Blue Devils. „Som veľmi rád, že táto aktivita prišla práve zo strany mládeže, ktorá akciu kompletne zorganizovala. Pevne verím, že v nasledujúcich rokoch nás čakajú ďalšie ročníky tohto skvelého hokejového turnaja a že počasie nám bude priat. Chcem sa tiež poďakovať aj Jánovi Urbanovi zo Športbaru, ktorý pomohol k zorganizovaniu tohto podujatia. Veľká vďaka tiež patrí všetkým našim hasičom, pretože bez nich by ľadová plocha v našej obci nebola,“ povedal starosta obce Ľubela, Erik Gemzický.

-Ik-, foto: Ivan Kohút-

STAROSTA OBCE PRIVÍTAL NOVÝCH OBČANOV ĽUBELE NARODENÝCH V ROKU 2016

ĽUBEĽA 26. január – Na pôde obecného úradu sa stretli deti, ktoré sa narodili v roku 2016 v sprievode svojich rodičov a aj starých rodičov, kde ich starosta Ľubele, Erik Gemzický, symbolicky uvítal do života. K organizácii pomohli aj pracovníčky obecného úra-

du a program uvítania obohatila recitáciou Helenka Hollá. Rodičom boli odovzdané darčkové balíčky, ku ktorým prispela aj majiteľka miestnej lekárne.

-red-

FAŠIANGY SA SKONČILI, ĽUBEĽCI POCHOVALI BASU ESTERU

ĽUBEĽA – Členovia Ľubeľského ochotníckeho divadla K. O. Urbana sa s fašiangovým obdobím rozlúčili tradične. V utorok 28. februára symbolicky pochovali basu Esteru a zahájili tak 40-dňové pôstne obdobie.

Členovia Ľubeľského ochotníckeho divadla K. O. Urbana v spolupráci s Ľubeľským spevokolom a členkami tanečnej skupiny Ľubeľanka zorganizovali už tradičné pochovávanie basy. Estrádnym programom, ktorý zobrazoval jednotlivé etapy života basy Estery sa rozlúčili s fašiangami. „Každý rok je pochovávanie basy pre nás zábavou, môžeme sa tu odviazať a vymyslieť čokoľvek. Tento rok sme poskladali program z viacerých krátkych scénok, medzi ktoré sme zaradili aj tanečné vystúpenia, čo program oživilo. Pohreb má vždy rovnakú podobu,

mapujúce obdobie od narodenia Estery až po jej pohreb.

Na javisku sa vystriedali všetky generácie od tých najmenších, až po dôchodcov. Nechýbala dobrá nálada, ku ktorej prispeli aj diváci svojím potleskom. Organizátori si pre návštevníkov pripravili aj sladké šišky a čaj s rumom. Po hlavnom programe už nasledovala tradičná fašiangová zábava, o ktorú sa postaral DJ Goliaš. „Chcel by som sa veľmi pekne poďakovať všetkým, ktorí akokoľvek pomohli k organizácii tejto akcie. Pochovávanie basy patrí medzi tradičné podujatia v našej obci a teší ma, že aj tento rok sa na túto rozlúčku s fašiangami prišlo pozrieť veľa našich občanov, ale aj ľudí z okolitých obcí,“ povedal starosta obce Ľubeľa, Erik Gemzický.

ktorá je už v našej obci tradíciou, takže sme ju aj tento rok zachovali,“ uviedla režisérka ĽOD KOU, Jana Mlynarčíková. Diváci tak mohli vidieť rôzne scény

-lk, foto: Ivan Kohút-

NA CINTORÍNE SA BRIGÁDOVALO

Snečná sobota 25. marca 2017 sa na miestnom cintoríne niesla v znamení brigády, ktorú zorganizovali starosta obce a poslanci obecného zastupiteľstva, a nakoniec ju aj sami, iba s pomocou Tomáša Kališa a Ľubomíra Dzúrika st., zrealizovali. Už dlhší čas sa javilo ako žiaduce vypílenie niektorých starších stromov, ktoré lemovali „cestu“ na cintoríne, na čo apelovalo aj pár spoluobčanov. Tieto stromy boli vypílené a nahradené mladými stromčekmi – tujami. Poslanci so starostom sa zhodli, že to nebola ich posledná brigáda na cintoríne, zároveň však dúfajú, že sa ku nim v budúcnosti pridajú aspoň niektorí spoluobčania. Veď aj toto je jeden zo spôsobov, ako je možné prispieť ku dôstojnosti miesta večného odpočinku našich blízkych a spoluobčanov.

-mm-

AKTIVITY ÚNIE ŽIEN SLOVENSKA V NAŠEJ OBCI

V tejto organizácii sa v Ľubeli združuje viac ako 90 žien. Tieto ženy neustále spolupracujú na kultúrnom živote v našej dedine.

Pravidelne pomáhajú spoluorganizovať Vianočné trhy. Tento rok sme pripravili aj tradičnú bursovačku. Po tejto náročnej aktivite nás čakal zaslúžený oddych, ktorý sme si užili v kine, na premietaní priameho prenosu z Metropolitnej opery v New Yorku, predstavenie Rusalka v nás nadlho zanechalo umelecký zážitok, pokračovali sme v tomto duchu aj

na akcii Babská jazda. Spoločne sme sa stretli aj na aranžovaní kytíc, pri brigádach, ktoré skrášlili park pri Verexe či okolie Váhy.

Podvečer pred Dňom matiek Únia žien Slovenska v Ľubeli zorganizovala stretnutie svojich členiek a hostí. Ženám tento sviatok spríjemnili žiaci ZŠ s MŠ v Ľubeli, Súkromná umelecká základná škola Dotyk, Lucia Bencúrová a Matúš Hrnčiar so speváčkou a flautistkou Gabrielou kultúrnym programom. Nezastupiteľnú úlohu matky zdôraznili vo svojich

príhovoroch : predsedníčka Únie žien v Ľubeli Vierka Bubniaková, obvodná lekárka MUDr. Elena Hrbčová, ako aj riaditeľka ZŠ s MŠ v Ľubeli Mgr. Iveta Kališová. Po výbornej večeri pokračovala zábava do neskorých nočných hodín pri hudobnej produkcii, o ktorú sa postarali: Roman Jurščák, Pavol Štrbka a Peter Gustáv Hrbatý. Naše členky každoročne deťom v materskej škôlke, pri príležitosti Dňa detí, prinášajú darčeky, detičky ich za tieto pozornosti odmenia krátkym programom. V lete pripravujeme

už 9. ročník Súťaže vo varení gulášu, chceli by sme navštíviť Stanišovskú jaskyňu v Liptovskom Jáne a Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši.

Množstvo členiek, ktoré tieto aktivity pripravujú, svedčí o tom, že táto organizácia má v našej obci početnú základňu a je neustále aktívna. Rady však privítame nové členky s inovatívnymi nápadmi.

-em-

BRIGÁDOVALI I ČLENKY MS SČK V ĽUBELI

Snečnú sobotu 25. marca 2017 využili na brigádu i členky MS SČK v Ľubeli, aby upravili priestranstvo

zdravotného strediska a príľahlý park. Menšia účasť brigádnikov (brigády sa zúčastnili len, Dašena Antolová, Zdenka Budveselová, Milka Kubíková, Vierka Kubíková, Mária Kubíková, Danko Mihalovičová, Hedka Obrcianová, Želka Podhorová, Marta Švecová) neumožnila upraviť celé priestranstvo parku a tak sa členky zhodli na tom, že v brigáde budú pokračovať ešte 29.marca 2017 t.j. v stredu od 16,00 hod. Pevne veria, že ich snahu podporia i ďalší nielen členky ČK a pomôžu upraviť park a skrásliť prostredie v ktorom žijeme .

- Mgr. Mária Kubíková, predsedníčka MS SČK,
foto: autor-

ÚSPEŠNÉ UKONČENIE BRIGÁDY

29. marca 2017 pokračovala brigáda pri úprave parku pri Zdravotnom stredisku v Ľubeli. Teplé počasie vylákalo z domu až 20 brigádnikov – členiek Červeného kríža, aby priložili ruky k dielu a pomohli vyčistiť park. Brigády sa zúčastnili Dašena Antolová, Mária Bubniaková, Jana Budveselová, Zdenka Budveselová, Anna Durná, Drahuša Gemzická, Kvetoslava Hrnčiarová, Viera Jurigová, Renáta

Kanderová, Jana Kováčová, Emília Kubíková, Mária Kubíková, Dana Mihalovičová, Heda Obrcianová, Anna Ošková, Želmíra Podhorová, Jozefína Slavkovská, Marta Švecová, Erika Urbanová, Kvetoslava Urbanová a Petra Urbanová.

Na šikovné brigádničky sa bolo radosť pozeráť, robota im išla od ruky a park sa rýchlo rozzelenel a skrásnel.

Nechýbalo ani občerstvenie. Okrem výboru ČK a starostu obce sa oň postarali aj samotné členky Janka Budveselová, Hanka Hrnčiarová-Turčiaková a Kvetka Urbanová. Dobrá pohoda a príjemná nálada sprevádzali túto akciu. Výbor MS SČK i touto cestou vyslovuje úprimné poďakovanie všetkým zúčastneným. Verím, že aj v budúcnosti sa stretneme pri skrásľovaní okolia v takom hojnom počte.

- Mgr. Mária Kubíková, predsedníčka MS SČK,
foto: autor-

PRVOMÁJOVÁ BRIGÁDA V ZÁHRADE MATERSKEJ ŠKOLY

Dnešný snečný deň využili niektorí rodičia spolu s pani zástupkyňou Naďou Bukovinskou na skráslenie škôlkarskej záhrady. Ku vchodu pribudla paleta s kvetmi. Starý vláčik dostal nový veselý náter, a aj niekoľko nových vagónov pre malých cestovateľov. Ani pieskovisko neobišlo na prázdno, má farebné lavičky na ktorých budú šikovní pekári piecť tie najlepšie pieskové bábovky. Nezabudlo sa ani na

nádejných športovcov, ktorí môžu zdokonaľovať svoje basketbalové zručnosti strelbou na nové koše. Naši drobci sa určite potešia aj tabuliam na kreslenie, kde môžu rozvíjať svoj maliarsky talent. Bol to vydarený deň a domov sme odchádzali s pocitom dobre vykonanej práce z ktorej výsledku budú mať radosť hlavne deti v škôlke. Ďakujeme všetkým zúčastneným a v budúcnosti takú to akciu určite zopakujeme.

- Ing. Zuzana Lúčanová, foto: autor -

STAROSTA A POSLANCI NA DIVADELNOM PREDSTAVENÍ

Po nedávno realizovanej brigáde na miestnom cintoríne sa starosta a poslanci Obecného zastupiteľstva v Ľubeli rozhodli spoločne absolvovať aj iný typ aktivity – tentoraz kultúrnej. Na podnet starostu obce Erika Gemzického sa on aj poslanci Ľubomír Kubík, Mariana Magerčiaková, Erika Miklášová a Peter Slavkovský so svojimi rodinnými príslušníkmi 6. mája 2017 zúčastnili divadelného predstavenia „www.narodnycintorin.sk“ v Slovenskom komornom divadle v Martine. Ku starostovi a poslancom sa pridal aj starosta obce Liptovské Kľačany Janko Hollý s manželkou.

Okrem skvelého pobavenia sa na sitkome v 2 častiach za sebou si mali možnosť pripomenúť významné osobnosti slovenských dejín, ktoré majú miesto večného odpočinku na Národnom cintoríne v Martine. Milým spríjemnením bolo aj osobné

stretnutie s hercami Danom Heribanom a Františkom Výrostkom, ktorý je zároveň aj riaditeľom martinského divadla.

-mm-

PO ROKU OPĀŤ MEDZI DEŤMI

Členky Miestneho spolku SČK v Ľubeli Jana Budveselová, Emília Kubíková, Dana Mihalovičová a Mária Kubíková zavítali 1. júna opäť medzi deti do Materskej školy v Ľubeli. Medzinárodný deň detí je príležitosťou aby potešili malých i väčších škôlkarov sladkosťou a priniesli učebné pomôcky, na podporu ich talentu a tvorivosti. Deti sa na stretnutie

každoročne tešia a vždy si s pani učiteľkami pripravujú bohatý program – či je to recitácia, spev, tanec, alebo ukážky výtvarných prác. Členky MS SČK im hrajú a zábavnou formou pripomenú aké dôležité je pre človeka zdravie, ako sa oň majú už od detského veku starať. Stretnutie prebieha v príjemnej atmosfére s príslubom, že o rok sa s deťmi stretneme zase.

-Mgr. Mária Kubíková, predsedníčka MS SČK-

SADÍME MY MÁJE ČO NÁM DAJÚ ZA NE

Dievčatá, ktoré mali postavený máj boli s úce na vydaj. Nech aj tohtoročný máj ochraňuje naše rodiny a našu krásnu obec. Ďakujem všetkým, ktorí sa zapojili a pomohli akoukoľvek činnosťou pritejto ťažkej, vyčerpávajúcej, finančne nákladnej, ale napokon krásnej akcii. Ďakujem za plynulý priebeh Mgr. Janke Mlynarčíkovej, hasičom a hasičkám za prípravu mája. Za prípravu vykopania jamy našim členom P. Slavkovskému st., S. Obrcianovi a T. Turčiakovi. Ďakujem J. Chudobovi za dozor pri postavení mája, tiež P. Slavkovskému ml., E. Turčiakovi, R. Budveselovi a V. Magerčiakovi st.. Veľké ďakujem patrí muzikantom R. Jurčšákovi, P. Štrbovi a dievčatku z Liptovského Jána s husličkami, spevákom, dievčatám z fitka, mamičkám s detičkami. Za oživenie nášho programu našim detičkám zo

ZŠ a MŠ Ľubel'a a detičkám zo súkromnej umeleckej školy v Ružomberku. Ďakujem môjmu výboru, že tak perfektne zvládli všetky prípravy, všetky rozdelené úlohy boli splnené na jednotku. Poďakovanie patrí všetkým členkám a členom našej organizácie, všetkým občanom, ktorí sa zúčastnili na tejto krásnej akcii. Stavanie mája patrí medzi najromantickejšie, najpestrofarebnejšie tradície. Prítomnosťou na akcii nás potešil starosta obce Ľubel'a Ing. Erik Gemzický, PhD., zástupca starostu obce Bc. Peter Slavkovský, štátny tajomník ministerstva vnútra Ing. Rudolf Urbanovič, prednostka Okresného úradu Mgr. Lenka Mitrengová, starosta obce Liptovské Kľačany Ing. Ján Hollý a iní hostia.

Aj keď som sa zo zdravotných dôvodov nemohla zúčastniť, ale myšlienkami som bola počas celej tejto akcie medzi vami. Je krásne a hreje to na duši, keď našou obcou znie radosť, krásna, spev, krásne tóny

ľudovej piesne a najkrajšia je spontánnosť našich generácií. Ešte raz zo srdca ďakujem za krásny a plynulý priebeh tejto akcie.

-predsedníčka ZO JDS
Lubela Jozefína Slavkovská,
foto: I. Kohút -

MIESTNY SPOLOK SČK V ĽUBELI HODNOTIL SVOJU ČINNOSŤ ZA ROKY 2013 -2016

Miestny spolok SČK v Ľubeli hodnotil svoju činnosť Úspešným zakončením volebného obdobia sa stalo výročné hodnotiace zhromaždenie členov MS SČK, ktoré sa uskutočnilo netradične 1.apríla 2017 v Kultúrnom dome v Ľubeli za nevídanej účasti 65 členov a 13 hostí - poväčšine dobrovoľných darcov krvi.

Rok 2017 je pre SČK rokom volebným, predmetom stretnutí bude hodnotenie činnosti za r. 2013-2016, načrtnú sa zámery a nové vízie činnosti a zvolia sa nové orgány SČK. V tomto duchu sa nieslo i zhromaždenie MS SČK v Ľubeli. Medzi hosťami sme uvítali starostu obce Ing. Erika Gemzického, PhD., viceprezidentku SČK MUDr. Elenu Hrbčovú a riaditeľku sekretariátu SČK Územného spolku Liptov Mariku Kubíkovú.

Úvod kultúrneho programu spestril ľubel'ský

spevokol svojimi piesňami. Po ňom dostali priestor deti zo ZŠ – mladí zdravotníci pod vedením pani učiteľky Anny Karelovej aby nám predviedli niekoľko ukážok prvej pomoci napr. ako ošetriť popáleniny a obareniny, ako postupovať pri krvácaní z nosa a iné. Zahanbiť sa nedali ani naše členky Silvia Obrcianová a Emília Kubíková so svojou zábavnou scénkou.

Potom už nasledovalo samotné rokovanie podľa schváleného programu.

V hodnotiacej správe predsedníčka pani Mária Kubíková spomenula dosiahnuté výsledky. V úvode pripomenula významné 60. výročie vzniku miestnej organizácie (20.február 1956), počas celého tohto obdobia sa náš spolok snažil naplňovať červenokrížske princípy a byť nápomocný pri zvelaďovaní a rozvoji našej obce. Poukázala na to i malá výstavka, ktorú

pripravili členovia výboru.

V rámci členskej základne v poslednom období zaznamenávame úbytok členov z dôvodu vyššieho veku našich členiek a menšieho záujmu najmä mladých pracovať v našej organizácii.

Získavanie bezpríspevkových resp. dobrovoľných darcov krvi považujeme za jednu z najvýznamnejších úloh svojej činnosti. Každoročne za našu obec daruje krv viac ako 20 občanov, za volebné obdobie to bolo celkom 50 darcov, v roku 2016 až 33 darcov, čo je mierny nárast. Sú to: Mgr. Erika ČOMOVIČOVÁ, Radovan GREČNER, Stanislava GREGOROVÁ, Juraj HALAJ, Zuzana HOLAŇOVÁ, Júlia HRBATÁ, Mária HRBATÁ, Mgr. Peter Gustáv HRBATÝ, Róbert HRIC, Miroslava HRNČIAROVÁ, Ing. Dušan HRNČIAR, Juraj JAŠKO, Petra JURIGOVÁ, Jozef JURIS, Ján KUBÍK, Stanislav KUBÍN, Michal KUBO, Jakub KÚKOL, Mgr. Mojmir MAGERČIAK, Mgr. Erika MIKLÁŠOVÁ, Dominika NOVÁKOVÁ, Martin a Štefan ORAVEC z Lipt. Kľačian, Bc. Ján OŠKO, Ing. Róbert SIKORA, Sára SIKOROVÁ, Dita ŠTECHOVÁ,

Alino ŠVEC, Mgr. Peter TOMČÍK zo sv. Kríža, Ing. Ján VDOVEC, Štefan VRBENSKÝ, Marian VOZÁRIK z Dúbravy, Ľubomír VYŠŤAN. V roku 2015 bol zlatou Jánskeho plaketou za 40 odberov ocenený Radovan GREČNER, striebornou za 20 odberov Juraj JAŠKO (r.2013) a Róbert HRIC (r. 2016); bronzovou za 10 odberov v r. 2013 Ľubomír TURČIAK, Mgr. Jana ČÍŽOVÁ. I touto cestou im vyslovujeme náš obdiv a poďakovanie. Ich výnimočnosť sme si ocenili zápisom do Pamätnej knihy MS SČK a malým upomienkovým darčekom.

Oceňujeme spoluprácu so Základnou školou v Ľubeli pri výchove mladých zdravotníkov, ktorú prevzali na seba pani učiteľky, mnohokrát tiež členky našej organizácie. Z dostupných materiálov školy sme sa dozvedeli, že už v šk. roku 1974-75 pracovala na škole školská organizácia SČK, so začiatkom prípravy mladých zdravotníkov je spojené meno pani učiteľky Ľubice Vlnieškovej, najdlhšie s deťmi pracovali a najväčšie výsledky dosahovali p. učiteľky Judita Valigurová, Helena Vrbenská, Mária Cabalová, k nim sa pridali p. uč. Bruncková, Kotýková, Kádarová,

Mlynarčíková. Od roku 2009 vedie krúžok mladých zdravotníkov v rámci školskej družiny pani učiteľka Anna Karelová. Tých najmenších detí v Materskej škole zas navštevujú členky výboru v rámci MDD a snažia sa nenáročnou a zábavnou formou (formou hry s bábikou) im pripomenúť aké je dôležité starať sa o svoje zdravie.

V sociálnej oblasti sa naše úsilie orientuje na susedskú výpomoc osamelým a starším spoluobčanom, návštevy našich členiek v sociálnych zariadeniach, ale i na materiálnu výpomoc v rámci charitatívnej akcie Pomáhame potravinami, do ktorej sme sa v rokoch 2014 a 2015 zapojili.

Obnovili sme tiež brigádnickú činnosť pri úprave priestranstva Zdravotného strediska a od r. 2017 sme si zobrali pod patronát po dohode s obecným úradom i park pri zdravotnom stredisku.

V kultúrno-spoločenskej a vzdelávacej činnosti sme zaznamenali určité zlepšenie. Zrealizovali sme

2 tradičné bursovačky (r. 2013 a 2016), pripravili 2 poznávacie zájazdy do Krakova a Prahy (r. 2015), návštevu Martinského divadla (r. 2016) a Mikulášske posedenie spojené s kurzom prvej pomoci (r.2016).

Záverom vystúpenia poďakovala predsedníčka za pomoc a spoluprácu obci a starostovi obce Ing. Erikovi Gemzickému, PhD., MUDr. Elene Hrbčovej, vedeniu ZŠ s MŠ v Ľubeli ale predovšetkým členkám organizácie za ich dôveru a podporu, bez ktorej by sa naša činnosť nemohla úspešne rozvíjať.

V ďalšej časti programu vystúpila Ing. Anna Hrnčiarová-Turčiaková, PhD. aby oboznámila prítomných so zameraním činnosti na nové volebné obdobie.

V diskusii sa prítomným prihovril starosta obce Ing. Erik Gemzický, PhD., ktorý okrem iného ocenil prínos organizácie v živote obce a tiež MUDr. Elena Hrbčová, viceprezidentka SČK, ktorá pripomenula aktívnu činnosť organizácie počas jej 60 ročnej existencie.

V závere prebehla voľba nového výboru verejným hlasovaním. V novom volebnom období bude výbor pracovať v zložení: Jana BUDVESELOVÁ,

Zdenka BUDVESELOVÁ, Ing. Anna HRNČIAROVÁ – TURČIAKOVÁ, PhD, MUDr. Elena HRBČOVÁ, Emília KUBÍKOVÁ, Jana KOVÁČOVÁ, Mgr. Mária KUBÍKOVÁ, Viera KUBÍKOVÁ, Elena MIHALOVIČOVÁ, Silvia OBRČIANOVÁ, Marta ŠVECOVÁ. Zároveň predsedníčka volebnej komisie PhDr. Mariana Magerčiaková, PhD. poďakovala za prácu odchádzajúcemu výboru a novému výboru zaželala veľa úspechov do ďalšej práce. Na Územnom sneme Územného spolku Liptov bude našu organizáciu zastupovať Mgr. Mária Kubíková a do územnej rady SČK Územného spolku Liptov boli navrhnuté MUDr. Elena Hrbčová a PhDr. Mariana Magerčiaková, PhD. Po skončení oficiálneho programu pokračovalo stretnutie členov v príjemnej a družnej atmosfére neformálnymi rozhovormi s dobrovoľnými darcami krvi, prítomnými členkami sme si zaspomínali na činnosť organizácie v minulosti ale aj na jej súčasnosť.

*-Mgr. Mária Kubíková, predsedníčka organizácie,
foto: autor-*

E. GEMZICKÝ BOJUJE ZA URÝCHLENÚ OPRAVU CESTY I/18.

Primátori a starostovia z Liptova jednomyselne zahlasovali za podporu rekonštrukcie cesty I/18 z Liptovského Michala do Liptovského Mikuláša. Reagovali tak na návrh starostu Ľubele Erika Gemzického, ktorý na neúnosnú situáciu s rozbitým úsekom cesty upozornil verejne na sociálnej sieti a svoju žiadosť o podporu predniesol aj na zasadnutí Združenia miest a obcí Liptova.

„Narastajú požiadavky obyvateľov všetkých

povedal E. Gemzický.

Cesta I/18 prechádza aj mestom Liptovský Mikuláš a denne ňou prejde približne 20 tisíc vozidiel. Návrh starostu Ľubele preto jednoznačne podporil aj primátor Liptovského Mikuláša Ján Blcháč, a spoločne prijali na pracovnom rokovaní k rekonštrukcii komunikácie štátneho tajomníka ministerstva dopravy a výstavby SR Petra Ďurčeka a prednostu Okresného úradu v Žiline Michala Lavríka. „Osobne ma táto problematika

zaujíma, pretože Liptov je baštou pre cestovný ruch a je potrebné investovať do cestnej infraštruktúry v tomto regióne, nielen kvôli turistom, ale aj samotným obyvateľom. Ja sám sa budem všetkými možnými dostupnými prostriedkami

obcí, popri ktorých prechádza táto cesta. Služi pre približne desaťtisíc ľudí, preto si jej rekonštrukcia zaslúži pozornosť. Cesta bola postavená okolo roku 1978, preto by bolo načas urobiť jej komplexnú opravu položením nového asfaltového povrchu.“

zasadzovať o to, aby čo najskôr došlo k zlepšeniu jej stavu,” prisľúbil Peter Ďurček na pracovnom rokovaní.

-red-

Pokračujeme v údržbe obecných budov, tento rok výmena žlabov a stavebné úpravy na budove zdravotného strediska.

Po 44 rokoch v našej obci skončila vykonávať činnosť detskej lekárky MUDr. Ľudmila Droppová, v mene obce Ľubela jej, a aj pani sestričke Anne Repovej, bol za celú činnosť a prácu poďakovať 20. decembra 2016 starosta obce.

Jedľa normandská bola 5. júna vysadená do parku na vstupe do obce. Skrášli verejný priestor a je to taká trochu priskorá príprava na Vianoce, kedy bude každoročne zdobená.

Dňa 22.5.2017 starosta obce Erik Gemzický prijal na Obecnom úrade hasičky DHZ Ľubela, kde mu odovzdali víťazný pohár a diplom z okrskovej hasičskej súťaže, ktorá sa konala v sobotu 20.5.2017 v obci Dúbrava. Starosta obce im vyjadril podporu, vyslovil poďakovanie za reprezentáciu obce a poprial veľa šťastia v ďalšom kole hasičskej súťaže, na ktorom sa zúčastnili v nedeľu 28.5.2017 v Ploštine. Tu obsadili 3. miesto.

Osadenie zvodidiel na vjazde do našej obce, ktoré urobila Správa ciest Žilinského samosprávneho kraja na apel vedenia obce Ľubela.

KEDY NEMUSÍME POSKYTNÚŤ A KEDY MÔŽEME UKONČIŤ PRVÚ POMOC

Hoci všetci vieme, že máme povinnosť človeku v ohrození života či po úraze poskytnúť prvú pomoc a za jej neposkytnutie nám hrozia sankcie v zmysle Trestného zákona č. 300/2005 Z. z., existujú situácie, kedy túto povinnosť nemáme. Ide o tieto situácie:

Ak je ohrozený záchranca – t. j. záchranca by sa poskytnutím prvej pomoci dostal do situácie ohrozenia svojho života alebo zdravia. Do ohrozenia života sa záchranca dostáva napr. v prípade požiaru, kontaktu s toxickými látkami a podobne, pričom je osobitne dôležité dbať o svoju bezpečnosť. V prípadoch, že sa človek obáva poskytnúť prvú pomoc človeku, ktorý je napr. znečistený, zápachajúci a podobne, a je predpoklad, že by mohol byť infikovaný nejakou chorobou (napr. dýchacích ciest), uplatňujú sa všetky kroky poskytovania prvej pomoci, ale v resuscitácii (oživovaní) je možné vynechať dýchanie z úst do úst (privolanie rýchlej zdravotníckej pomoci a stláčanie hrudníka ako súčasť resuscitácie však musia byť realizované).

Ak sú u postihnutého prítomné známky smrti – to znamená, ak sú na tele postihnutého prítomné posmrtné škvry (sivobiele škvry na najnižšie umiestnených miestach tela), posmrtná stuhnutosť (keď už nie je možné ohnúť alebo naopak vystrieť končatiny), alebo ak je telo v rozklade.

Ak ide o poškodenie nezlučiteľné so životom – t. j. ak na prvý pohľad ide o jasné smrteľné poranenie (napr. vnútorné orgány sa nachádzajú mimo tela postihnutého).

Ak ide o terminálne ochorenie – v prípadoch, kedy nevyliciteľné ochorenie vedie k smrti a toto ochorenie je nezvratné, v momente zastavenia základných životných funkcií sa už resuscitácia neuskutočňuje.

V prípade, že realizujeme oživovanie človeka, ktorý je v ohrození života, je nevyhnutné poznať aj podmienky pre ukončenie resuscitácie. Sú to:

Obnovenie základných životných funkcií postihnutého – vtedy, keď resuscitácia bola úspešná, a obnovia sa základné životné funkcie postihnutého, resuscitácia sa ukončuje (postihnutý je odovzdaný profesionálnym záchranárom s obnovenými základnými životnými funkciami – prítomnosť dýchania a krvného obehu).

Objavenie sa zjavných známk smrti – v prípade, že u postihnutého sú prítomné známky smrti (posmrtná

stuhnutosť a škvry), nemá zmysel v resuscitácii pokračovať.

Pri výmene záchrancov alebo po príchode RZP (rýchlej zdravotníckej pomoci) – ak dôjde k výmene záchrancov pri dlhšie trvajúcej resuscitácii, alebo k postihnutému príde privolaná RZP, resuscitácia laickým záchranárom je ukončená (v prípade výmeny záchrancov môže byť výmena do príchodu RZP dočasná, lebo pri únave jedného zo záchrancov pokračuje iný záchranca, pričom to môže byť aj ten, ktorý už pred vystriedaním resuscitáciu realizoval, a po zotavení môže v resuscitácii pokračovať, a striedanie záchrancov môže byť opakované).

Pri úplnom fyzickom vyčerpaní záchrancu – ak záchrancu nemá počas resuscitácie kto vystriedať (v blízkosti postihnutého sa nenachádza nikto iný), tak v prípade úplného fyzického vyčerpania môže resuscitáciu ukončiť (realizácia resuscitácie je veľmi fyzicky náročná, preto je nevyhnutné volať, resp. kričať o pomoc, aby mal záchranca kto vystriedať!).

Zdroj: Köppl, J.: Všeobecné zásady prvej pomoci a fyziologické poznámky. Bratislava: Slovenský Červený kríž, 2004. -mm-

VLASTNIŤ A NEŠKODIŤ

Značná časť občanov Slovenska po politických a spoločenských zmenách v závere minulého storočia prejavila spokojnosť aj so zmenami týkajúcimi sa vlastníckych vzťahov k nehnuteľnému majetku. Možnosť získať nielen obytné budovy, ale aj lesnú alebo poľnohospodársku pôdu formou uplatnenia reštitučných nárokov alebo ich prevzatie zo spoločného vlastníctva a užívania do súkromného vlastníctva využil každý, kto takýmto druhom majetku pred kolektivizáciou disponoval. Pôdy sa chopili dve rôzne kategórie vlastníkov. Tí, čo v nej videli dedičstvo predchádzajúcich generácií a so všetkou úctou a pokorou ho zamýšľali spravovať tak, aby sa ničím nespreneverili odkazu predkov. Tí druhí v pôde videli len možnosť na jej výhodný predaj, či jej využitie formou zábezpeky na získanie výhodných finančných úverov. Aj keď ani jedna z uvedených skupín vlastníkov nemohla predpokladať budúci hospodársky vývoj štátu, vývoj takmer ničím nelimitovaného trhu spravil v predchádzajúcich takmer troch desaťročiach z pôdy tovar, ktorý sa svojim významom takmer ničím neodlišoval od komodít spotrebného charakteru. Občania vidieka aj za socializmu pracujúci v poľnohospodárstve sa nádejali, že na takto získanej, či dokonca prenajatej pôde budú v tejto práci pokračovať, no už ako privátni vlastníci a podnikatelia v poľnohospodárstve, žiaľ oproti druhej skupine ťahali a ťahajú za kratší koniec.

Na svojej úrovni rozhodovania o vlastnej budúcnosti v tej dobe nemohol nikto z nich vedieť, aké dopady na ich ciele bude mať nekontrolované trhové hospodárstvo a integrácia do európskych hospodárskych štruktúr. Vybraným politickým a ekonomickým reformátorom tiež neboli v plnom rozsahu známe dopady ich rozhodnutí na rozvoj priemyslu a poľnohospodárstva, pretože až na výnimky neboli odborníci, ale politicky delegované osobnosti. Tak sa stalo, že otvorením sa spoločnému európskemu trhu sa Slovensko stalo odberateľom a konzumentom poľnohospodárskej nadvýroby a potravinárskej produkcie nadnárodných spoločností. Drobní slovenskí farmári, na ktorých postavili svoju koncepciu tzv. „obrozeného poľnohospodárstva“, ponovembroví lídri riadenia rezortu poľnohospodárstva boli už vtedy odsúdení k neúspechu, resp. prežívaniu. V podmienkach, kedy pôvodné štáty Európskej únie štedro dotovali nielen vlastnú poľnohospodársku výrobu, ale dotačne podporovali aj vývoz rastlinnej či živočíšnej produkcie v primárnej alebo finalizovanej podobe, boli títo slovenskí farmári znevýhodnení aj prijímanou legislatívou na národnej úrovni. K exodu slovenského poľnohospodárstva prispeli opatrenia ako napr. ničím nelimitované otvorenie sa obchodného sektora nadnárodným obchodným reťazcom. Tie pochopiteľne otvárali priestor overeným dodávateľom spravidla z pôvodných členských krajín únie, resp. z krajín, kde boli tieto obchodné spoločnosti registrované.

Rovnako zničujúco na domácich poľnohospodárskych výrobcov a spracovateľov pôsobila a stále vplýva daň z pridanej hodnoty v podobe tzv. rovnej dane. Kozmetické úpravy vykonané v predchádzajúcich rokoch v prospech slovenských dodávateľov pri zásadných rozdieloch v porovnaní s väčšinou európskych štátov nič zásadne nezmenili.

A tak nielen na podhorských a horských lúčach Liptova, ale aj na kedysi na 100% využívaných poliach a lánach Podunajskej či Východoslovenskej nížiny je stále viac ladom

ležiacej a roky ľudskými rukami nekultivovanej pôdy.

Diskriminačná dotačná politika voči novým členským krajinám EÚ, ktorú možno ilustrovať na príklade dotácií v r. 2010, kedy na 1 ha pôdy dostal grécky farmár 817 €, ale slovenský len 257 €, mala za následok celkový úpadok nielen poľnohospodárskej výroby, ale aj stavu pozemkov tzv. drobných vlastníkov. Pôsobenie uvedených faktorov, ale aj zmeny nášho sociálneho a spotrebiteľského správania sa prejavili aj na úrovni obyvateľov našej obce.

Voľakedajší nedostatok pôdy na „záhumenkách“ ešte rodičov dnešných štyridsiatnikov a starších nútil vo forme pasienkov a lúk poľnohospodársky využívať horské lúky na Buzáku, Rovni, Viackove, Brestovci či na Zadných lúčkach a v ďalších od obce vzdialených lokalitách.

Vplyvom širokého sortimentu a relatívnej cenovej dostupnosti potravín v obchodných reťazcoch a vysokých nákladov na vlastnú produkciu potravín zostávajú nielen tieto krásne horské zákutia, ale aj polia v bezprostrednom okolí obce neobrobené, resp. inak nekultivované. Veľakrát nielen neobrobené, ale až nedotknuté a zaburinené sú nielen z dôvodu nerentabilnosti domácej produkcie. Príčinu tohto stavu je nutné vidieť aj v skutočnosti, že živitelia rodín musia mať v mnohých prípadoch viac ako jedno zamestnanie, resp. neoficiálne pružnú pracovnú dobu, čo nevytvára dostatočný priestor na starostlivosť o pôdu v ich vlastníctve. Ničím nezvyčajným nie je ani práca v zahraničí či v iných regiónoch Slovenska, čo takéto vlastnícke aktivity takmer úplne vylučuje.

Napriek tomu je tu aj jeden faktor, ktorý sa na neutešenom stave pôdy v extra, ale aj intraviláne obce podieľa masívnou mierou, a to je nechť hlavne časti mladej generácie zapájať sa do manuálnej práce. Hlavne nie do tej, ktorá nemá bezprostredný a vysoký ekonomický efekt. Práve túto kategóriu vlastníkov pravidelne neudržiavaných záhrad, lúk a polí je nutné upozorniť na povinnosť vyplývajúcu im z tohto vlastníckeho práva, ako záväzku voči ostatným spoluobčanom danú slovenskou legislatívou. Túto povinnosť vlastníkom prioritne ukladá znenie zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (§ 3 ods. 1 písm. b) a tiež znenie § 127 Občianskeho zákonníka. Z uvedených všeobecne platných právnych noriem vyplýva, že každý vlastník, nájomca alebo správca pôdy je povinný starať sa o poľnohospodársku pôdu vo svojom vlastníctve väčšinou pravidelným kosením alebo inou formou, aby sa tak predchádzalo výskytu a šíreniu burín na neobrábaných pozemkoch. V prípade, že si túto povinnosť neplní, môže mu byť na základe rozhodnutia Okresným úradom, pozemkovým a lesným odborom v súlade s § 25, ods.1; písm. b.) a ods.2; udelená pokuta vo výške 330 € z dôvodu, že vlastník spôsobil svojou nečinnosťou zaburinenie poľnohospodárskeho pozemku alebo nepoľnohospodárskeho pozemku v blízkosti poľnohospodárskeho pozemku.

Tieto reštriktívne nástroje sú však asi posledným a najmenej vhodným riešením, ako sa s týmto problémom vysporiadať. Veríme, že tak ako väčšine občanov európskych štátov záleží na tom, aby prostredie, v ktorom žijeme, bolo nielen esteticky vyhovujúcim miestom pre život, ale aj krajinou, s ktorou sa môžeme a chceme aj my Slováci, a tým aj Ľubelci, pochváliť vo svojom blízkom, ale aj vzdialenejšom okolí.

-sm-

TOMÁŠ ONDREJECH – MAJSTER SLOVENSKA V KULTURISTIKE DO 80 KG

Svoj voľný čas trávi v posilňovni v Ľubeli. Tento rok je pre Tomáša Ondrejcha veľmi úspešný, stal sa totiž majstrom Slovenska v kulturistike v kategórii do 80 kg. Preto s Tomášom prinášame krátky rozhovor, aby sme sa dozvedeli niečo o jeho úspechoch, ale aj drine, ktorá za jeho úspechmi stojí.

Tomáš, kedy ti učarovali činky?

Po prvýkrát mi tento šport učaril, keď som mal 8 rokov. Mal som svoje vzory – ako Arnold Schwarzeneger. Vyrastal som na filme Terminátor. Fascinovali ma v tom veku vyšportované telá hlavných hrdinov, nuž a tak som začal chodiť s chalanmi do posilňovne v Ľubeli.

Ale ak si spomínam, mal si potom pauzu...

Prestal som, lebo som začal hrať futbal. Ale od 15 rokov som sa začal posilňovaniu venovať naplno a doteraz športujem aktívne. Študujem, ako sa mám stravovať, sledujem výsledky súťaží. Päť rokov je to pre mňa ako droga.

V ktorom roku si sa prihlásil na súťaž po prvý raz?

Od roku 2016 robím kulturistiku súťažne. Už v spomínanom roku 2016 som obsadil na Mozolani Fitness Cup 4. miesto. Na tejto súťaži som súťažil ešte ako neregistrovaný v IFBB (Medzinárod-

ná federácia pre kulturistiku a fitness).

A teraz si už registrovaný v IFBB?

V apríli 2017 som súťažil ako registrovaný pretekár na Extrifit Slovakia Cup 2017, kde som obsadil 6. miesto v kategórii do 80 kg. V ten istý mesiac o dva týždne neskôr v Púchove na Majstrovstvách Slovenska som obsadil v kategórii do 80 kg 1. miesto.

Je to krásny výsledok. Čo všetko je za takýmto výsledkom?

Najväčšia drina, sebakontrola a odriekanie 3 mesiace pred súťažou. Ruka v ruke musí ísť prísna diéta, tvrdý tréning, dobrá psychika. Najťažšie je to pred súťažou. Dni bez vody a potom, keď stojím na pódiu, tam siaham na dno svojich síl. Keby ma to nebavilo, tak neviem... Ale keď sa dostavia výsledky, všetka tá drina stojí za to. Nie nadarmo sa vraví, že poctivá tvrdá práca sa vypláca.

Čo tvoja budúcnosť?

Samozrejme i naďalej sa zdokonaľovať. Dostať sa na zahraničné súťaže, byť úspešný.

Čo by si chcel odkázať svojim fanúšikom, okoliu?

Chcem poďakovať všetkým, ktorí ma podporujú, držia mi palce a pomáhajú mi.

-jm-

ŽIACKY FUTBAL V OBCI

Niekoľko informácií do Ľubelských novín nám poskytol tréner starších žiakov TJ Partizán Ľubela Vladimír Tholt.

Aká bola sezóna v mládežníckom futbale?

Na svojich chlapcov som pyšný a robia mi radosť. Tvrdou prácou a tréningami sa dopracovali medzi najlepší tím v Liptovskom futbalovom zväze. Starší žiaci svojou hrou vzbudzujú rešpekt u iných tímov.

Čitateľov budú zaujímať hlavne výsledky. Tak aké výsledky dosiahli v tejto sezóne starší žiaci?

V tejto sezóne skončilo družstvo U15, čiže družstvo starších žiakov v mikulášskej časti na 3. mieste. 15x vyhralo, 2x remízovalo a 3x prehralo. Spolu družstvo získalo 47 bodov, skóre 120 : 21. V rámci Liptova skončilo družstvo na 5. mieste.

U13 - čiže mladších žiakov trénuje Peter Droppa, ako sa darí tomuto družstvu chlapcov?

Toto družstvo, ktoré je trénované pod vedením Petra Droppu, dosahuje veľmi dobré výsledky, pretože v základnej časti sa umiestnili na 2. mieste s počtom výhier 10, remízy mali 3 a títo mládenci prehrali

len raz. Skóre tohto družstva je 108 : 12. Postúpili do baráže o majstra Liptova. Prostredníctvom Ľubelšských novín by som chcel v mene klubu TJ Partizán Ľubelňa poďakovať trénerovi Petrovi Droppovi za jeho perfektnú prácu. Prajem nielen jemu, ale aj jeho družstvu, aby čo najlepšie uspeli v baráži Liptova.

-jm-

POVEDZME TO PO ĽUBEĽSKY

Šmalec - bravčová masť

Šmárat' - hádzať

Šmátrať' - hmatať

Šmata - handra

Šmierat', šmarit' - hádzať, hodiť

Šmihle - neupravené vlasy

Šmigel' - brúsny papier

Šnuptichľa, šnuptichel' - vreckovka

Šomrat' - hundrať

Šemotiť' - hundrať, nezrozumiteľne hovoriť

Šparhét, šporhelt - sporák (na pevné palivo)

Šrégom - krížom cez (niečo)

Štamprlík - malý pohárik (na tvrdý alkohol)

Štverhať, štverat' - škriabať sa (niekam)

Šťať' - močiť, vylučovať moč

Štelinky - tenké triesky z dreva

Šteluvať' - nastavovať, zaostrovať, ladiť a pod.

Štica - ofina, kečka

Štimuvať' - napasovať, pasovať

Štrikovať' - pliesť (z vlny)

Štrimfle, štrimflovce - pančuchy

Štuchať' - strkať

Šuplódňa - zásuvka na nábytku

Švegeriná - švagriná

Švábka - zemiaky

Švíbalky - zápalky

-mm-

PLÁN KULTÚRNO-ŠPORTOVÝCH AKTIVÍT V OBCI ĽUBEĽA NA ROK 2017

Dátum	Aktivita
1. 7. 2017	Deň športu pre deti a mládež
7. – 8.7.2017	„Ľubelňafest 2017“- festival ochotníckych divadiel
5.8.2017	Súťaž vo varení gulášu „O putovnú varechu starostu obce“
27.8.2017	Pietny akt pri príležitosti výročia SNP
September 2017	Slávnostný program venovaný darcom krvi oceneným Janského plaketou
Október 2017	Stretnutie s jubilantmi pri príležitosti Mesiaca úcty k starším
6.12.2017	Mikuláš s prvou pomocou
10.12.2017	Vianočné trhy a Mikuláš
December 2017	Návšteva vianočných trhov vo Viedni
25.12.2017	Premiéra vianočného divadelného predstavenia

PAMÄTNÍČEK

Už sme si naň zvykli. Nemy skromný monument pred našim kultúrnym domom so sídlom pred Obecným úradom v Ľubeli vnímame ako jeho súčasť, čo k nemu a obci patrí.

P a m ä t n í k. Nám sa však patrí, aby sme si uvedomili, že toto technické dielko naši občania svojimi silami a za svoje peniaze postavili ako prejav vďaky a pre pamäť na tých našich občanov, ktorí za našu slobodu položili v II. svetovej vojne a v SNP svoje životy. Takmer každý náš občan tam nájde po svojej línii svoju rodovú blízkosť.

Nuž pristavme sa aspoň krátko s úctou a v pokore pri tomto pamätníčku a venujme malú spomienku tým, čo sa zaslúžili o naše národné oslobodenie, tým, čo priniesli svoje obete

za našu súčasnosť. Často sa totiž stretávame s úmyselným skresľovaním historických skutočností a spochybňovaním ich významu pravdy a faktov. Preto je našou povinnosťou, aby sme naše súdy a postoje opierali o objektívne poznanie a nebáli sa ochraňovať naše slovenské národné povedomie. Aby sme si uvedomili, prečo je SNP 1944 slovenské, národné a prečo má už historický a medzinárodný význam.

Mal som to šťastie, že sa mi dostala do rúk časť autentickej výpovede (neviem, kde sú ďalšie strany) o malej, ale skutočnej epizóde – jednej z mnohých vojnových epizód tej doby, ktorej sú účastníkmi naši občania.

Nasledujúcu výpoveď vyrozprával Ján Kubík – Ondřík a zapísal na klasickom písacom stroji František Kandra – Bryndziar. (Text uverejňujeme tak, ako sa vo svojej písomnej podobe zachoval aj s gramatickými nedokonalosťami, ale v záujme významu poznania a výpovednej hodnoty aj s prírmeniami či prezývkami): „Fašisti veľmi dobre vedeli, že obec Ľubela je takmer celá zapojená do Slovenského národného povstania.

Mnohí ľubelci, dúbravci, kľačanci i z iných susedných obcí nastúpili do povstaleckej armády a bojovali na úseku Ružomberok, Biely Potok, Lipt. Osada i inde“.

Na boje v uvádzaných miestach spomína Ján Kubík – Ondříkovie takto: Po obsadení Ružomberka partizánmi, ktorých bolo veľa i z vyššie uvedených obcí cca 25. augusta 1944 Ľubelský notár Karol Považan vyhlásil v Ľubeli zo schodov Húlekovie krčmy, že Ružomberok obsadili partizáni a že je povinnosťou každého statočného slovenského občana zúčastniť sa boja proti fašistom, vyzval boja schopných mužov, aby podľa svojej vôle nastúpili, buď na Prašivú k partizánom, aby tam nevojaci dostali potrebný výcvik, alebo k vojenskej posádke do Ružomberka. Ihneď po tomto vyhlásení notárom Považanom mnohí nastúpili skutočne na Prašivú k partizánom. Na mená si už nepamätám. Ja som však nastúpil ku armáde do Ružomberka. Pokiaľ si ešte pamätám v ten deň spolu so mnou nastúpili: Gejdoš Miloš – Gemzovie, Hrnčiar Matúš, Vdovec Anton, Kandra Ján – Bryndziarovie, Urban Adam, Kubík Anton – Antúš, Humený Ján – Múta, Dzurík Ján, Turčiak Juraj, Gejdoš Vincent – Pinét, Jaško Vincent, Humený Ondrej, Adamčiak Adam, Kollár Štefan, npor., Mičuda Ondrej, por. Teichner Artúr, Krajčí Ľudovít – Gejdovie. Pamätám si ešte na Veselovského Štefana z Lipt. Kľačian i veľa ďalších, na mená ktorých si už skutočne nepamätám. Mnohí z nás sa stali veliteľmi rôt, čiat i družstiev. Do Ružomberka nás doviezli občania z Ľubele na svojich vozoch – rebriniakoch.

Ihneď nás obliekli do vojenských rovnosiť a boli sme ozbrojení puškami a granátmi. Ešte v ten deň a to 25. augusta sme boli vyslaní na hliadkovanie v meste Ružomberok. Keďže ja som bol čatár v zálohe, vojaci, ktorých uvádzam vyššie v zozname si ma určili za veliteľa, /nie však všetci/. Po návrate z hliadkovania sme vydeli popravu dvoch občanov, ktorí boli popravení preto, že kradli na úkor partizánov. Dňa 26. augusta 1944 sme ako čata boli vyslaní na Kramarisko, kde boli vojenské sklady munície. Odtiaľ sme zobrali jedného dôstojníka, ktorý si neplnil vojenské povinnosti a doviedli sme ho do Ružomberka na veliteľstvo. Dňa 29. augusta som bol ako veliteľ stráže, spolu s ďalšími ľubelcami a boli tam i Dúbravci, kľačanci a iní strážit' Poštový úrad v Ružomberku.

Nastávajúce dni bola už situácia veľmi napetá, lebo nemecké lietadlá prevádzali nálet na Ružomberok. Ja som sa prihlásil u vtedajšieho stotníka Mičiššika, ktorý bol veliteľom delostr. batérie. V tejto delostreleckej batérii som vykonával funkciu veliteľa spojovacieho družstva počas celých dvoch mesiacov a bol som na pozorovateľni. Na tomto úseku bol veliteľ mjr. Vesel a boli tam dve delostrelecké batérie, z ktorých jedna bola na Ostrom, nad Ružomberkom a druhá na lúkach ľavého brehu Revúcej. Pozorovateľna na Ostrom neplnila dobre úlohu pozorovateľne boli časté hmlы v dôsledku čoho vrch Ostrô často menil majiteľa. Raz bol náš a zase nemecký. Keď bol vrch Ostrô obsadený fašistami, pozorovateľna na lúkach velila oboj batériám. Jedna batéria bola na Podsucej a druhá pred Matejkovou. Pri ústupe z Ružomberka sa ľubelci rozdelili podľa druhu zbraní. Ja som ostal i naďalej ako veliteľ družstva. Pri mne zostali ľubelci Vincent Jaško, Ján Dzurík, Adam Adamčiak. Ďalší nastúpili k pechote. Tento bojový úsek dme držali i pri menších ústupoch až pokiaľ fašisti na nás nezaútočili od chrbta, teda od smeru Banskej Bystrice.

Od Ružomberka sme s pozorovateľňou ustupovali nasledovne: Prvý krát vápencový kopec nad Ľudrovou. Tu sme zotrvali len 24 hodín a sme odstreľovali cestu č. 18 – Lipt. Teplá, Lisková, Ružomberok, lebo fašisti útočili i od Popradu. Druhý náš presun bol od Ľudrovej, pozorovateľna sa presunula na Bielopotocké lúky, batéria na Podsuchú, pechota zaujala svoje postavenie na vyšnom konci Bieleho potoka a i na južnej časti, ako i v Osade Vlkolíne. Tento úsek i napriek ťažkým bojom a stratám sme držali cca. do 25. októbra 1944. Tretí krát sme premiestnili pozorovateľňu na vyvýšeninu Veľké Brankovo, ale tu sme sa zdržali len 24 hodín a ustúpili sme na pripravenú pozorovateľňu nad Lipt. Osadou, kde sme zotrvali dva dni. Dozvedeli sme sa, že Nemci obsadili Ban. Bystricu. Ustúpili sme do Korytnice. Sem sme stiahli i kanóny, z ktorých sme vyhodili a zničili uzávery, aby ich nepriateľ nemohol použiť. V Korytnici dôstojníkom nebola vyplácaná dvojmesačná gáza a mužstvo nedostalo žold. Bolo nám oznámené, že máme odísť každý na vlastnú päsť. Stalo sa tak v noci dňa 28. októbra 1944. Tento deň sme mali osláviť ako štátny sviatok - /vznik ČSR/. No ďalšie dni a noci sme blúdili v hmle, zime po Prašivej i inde a pri veľkom riziku i strachu, že sú i v Ľubeli fašisti sme sa vracali do svojej rodnej obce. Po návrate sme však stále pomáhali partizánom, ktorí ostali v našich lesoch“. Tolko zo spomienok Jána Kubíka – Ondříkovie. Pravdaže mnoho našich ďalších občanov (takmer každý) zažilo príkoria vojny. Ale tých rozprávačov – pamätníkov už niet. Už nežijú. My reprodukovujeme ich priame originálne pocity a zážitky. Preto, aby sa nezabudlo a aby sa zachovala aspoň krátka spomienka a úcta...

Ľubela, Liptovský Mikuláš, august 2016

Branislav Kubík – Ondřík

Poznámka redakcie:

Uvítame, ak sa s nami podelíte o spomienky na Vašich blízkych, alebo máte doma listiny či dokumenty z tohto obdobia, ktoré by sme mohli uverejniť v Ľubel'ských novinách, a priblížiť tak autentické zážitky aj mladej generácii.

Končí sa školský rok 2016/2017. Ďakujeme všetkým rodičom za spoluprácu, pomoc a účasť na rôznych akciách a aktivitách školy. Základné očakávanie, s ktorým sa k našej škole obraciate, je vzdelávanie a výchova Vašich detí. Mnohí z Vás si uvedomujú význam predprimárneho, primárneho a nižšieho stredného vzdelávania pre formovanie a rozvíjanie vzťahu dieťaťa k učeniu, škole a predovšetkým k vzdelávaniu ako procesu, ktorý by ich mal sprevádzať celý život. Nielen samotné vzdelávanie formuje dieťa, ale aj mimoškolská činnosť a aktivity, ktoré sme realizovali v priebehu druhého polroka.

FEBRUÁR/MAREC

Máme za sebou 2. ŠKOLSKÝ PLES, ktorý sme organizovali ako za účelom zábavy a stretnutia sa, tak aj s cieľom pomôcť zlepšiť podmienky v škole.

Tentokrát máme v pláne vybudovať v areáli školy dopravné ihrisko, ktorého realizáciu v súčasnosti pripravujeme.

Pavol Humený, žiak 7.A triedy, vyhral 2. miesto v krajskom kole Technickej olympiády, ktoré sa konalo 2. 2. 2017 v Martine. Preukázal tým hlboké teoretické vedomosti, ale i pozoruhodnú zručnosť, čím je pre ostatných žiakov veľkým vzorom.

Žiaci 7. ročníka sa zúčastnili lyžiarskeho výcviku v Tatranskej Lomnici.

Dňa 16. 02. 2017 príslušníčka ORPZ v Lipt. Mikuláši prišla medzi žiakov 3., 7. a 8. ročníka, aby v rámci prevencie upozornila na niektoré dôležité javy. V 3. ročníku prebrala bezpečné používanie internetu, v 7. ročníku gamblerstvo a vo 8. A triede beseda bola zameraná proti všetkým formám diskriminácie a rasizmu.

Žiaci 3. a 4. ročníka sa od 13. 3. 2017 začali vzdelávať inovatívne v projekte Malá finančná akadémia s Kozmixom. Projekt bol zameraný na rozvoj finančnej gramotnosti na prvom stupni, počas ktorého sa deti učili hospodáriť s peniazmi. Tento jedinečný projekt bol ukážkou vízie projektového

vyučovania, ktoré abstrahuje od predmetu a blíži sa k svetovému trendu tematického vyučovania zameraného na praktické zručnosti. To, čo sa žiaci naučili, si preverili v interaktívnych cvičeniach. A nielen to, zároveň rozvíjali ďalšie zručnosti, napríklad čítanie s porozumením. Prostredníctvom stolovej kreatívnej hry žiaci stavali mesto svojich snov. Na chvíľu sa stali bankármi, novinármi a architektmi

vlastného mesta. Hra rozvíjala vedomosti, kreativitu a naučené zručnosti v oblasti finančnej gramotnosti. Projekt smeroval žiakov k tímovej spolupráci, podporoval ich kreativitu aj finančnú gramotnosť v praxi. A čo je najdôležitejšie: deti veľmi bavil.

Pri príležitosti výročia narodenia Pavla Dobšinského, známeho zberateľa slovenských rozprávok, oslavujeme Deň ľudovej rozprávky. Tentokrát sme si ho v škole pripomenuli 15. marca 2017. Rozprávky odrážajú históriu našich národov. Sú to nádherné príbehy o nekonečnom súboji dobra a zla, lásky a nenávisti, v ktorých sa zaručene všetko dobre skončí. Žiaci prvého stupňa si mali možnosť nielen zalistovať v rozprávkových knihách, ale aj zasúťažiť si v hľadaní

rozprávky pomocou ilustrácie, kľúčových slov, zahrat sa, naučiť sa názvy známych rozprávok aj v anglickom jazyku.

Školské kolo Hviezdoslavovho Kubína sa v našej škole uskutočnilo 15. a 16. marca 2017. Spoločne sa na ňom zúčastnilo 30 recitátorov, ktorí súťažili v kategóriách poézie a prózy.

V súťaži „Môj zdravý recept“ v rámci projektu VIEM ČO ZJEM úlohou žiakov bolo vymyslieť svoj vlastný zdravý recept, pripraviť ho a ešte ho aj pekne odfoťiť. Recepty hodnotili blogerky z Beautifood na základe súťažou stanovených kritérií. Z celkového počtu receptov vybrali 10 najlepších. Medzi najlepšími sa umiestnil aj náš žiak Jožko Čendula, ktorý získal 2. miesto za recept „Pepek námorník – halušky s ricottou“.

29. marca 2017 nám šermiarsko-divadelná kumpánia Via Historica ponúkla štylizovanú hodinu dejepisu, so zameraním na slovenské dejiny. V predstavení previedli našich žiakov významnými obdobiami slovenských dejín (Slovania, Turecké nájazdy, stavovské povstania, Jánošík, Štúr).

APRÍL/MÁJ/ JÚN

19. apríla sa konal zápis do 1. ročníka a 16 predškolákov prešlo prvou životnou skúškou. Tento deň bol pre nich veľkou udalosťou, plnou očakávaní, radosti, ba aj strachu.

Žiaci folklórneho krúžku a deti materskej školy niesli 11. 4. 2017 Murienu po dedine. Spolu si zaspievali a zatancovali, podpálili ju a hodili do potoka. Spálenie Murieny malo priniesť do dediny jar, krásne slnečné počasie a taktiež sa zbaviť chorôb.

20. apríla 2017 deviataci navštívili Mestské divadlo Žilina. Pozreli si silný príbeh židovského dievčaťa, Anny Frankovej a jej rodiny, pred a počas 2. svetovej vojny.

Hotel Spojár v Žiarskej doline bol 5 dní (24. 4. – 28. 4. 2017) domovom počas školy v prírode pre žiakov 1. stupňa.

5. 5. 2017 sa žiaci 5. a 8. ročníka zúčastnili výstavy v Liptovskom Mikuláši pod názvom „Vojenská výstroj a výzbroj“. Pri príležitosti osláv Dňa víťazstva nad fašizmom si žiaci uctili pamiatku padlých pred pamätníkom na námestí. Navštívili sme aj Múzeum Janka Kráľa a mučiareň.

10. 5. 2017 si siedmci spríjemnili inak ako v školských laviciach. Spoznali život našich predkov v minulom storočí v slovenskej dedine v kysuckom, oravskom, liptovskom regióne, ale hlavne v regióne Turca návštevou Múzea slovenskej dediny v Martine.

Projekt VIEM ČO ZJEM pokračoval ďalšou súťažou „Na veľkú prestávku do mliečneho baru“. Žiaci spojili svoje sily a v triedach si zorganizovali vlastné mliečne bary, v ktorých si spoločne pripravovali rôzne chutné koktaily. Ich úlohou bolo na fotografii zaznamenať atmosféru z návštevy mliečneho baru alebo z prípravy či popíjania kokteíl.

2. júna sa ihrisko v Ľubeli premenilo na miesto plné zábavy pre žiakov našej školy. Deti sa tešili z návštevy mladých zdravotníkov, policajtov, hasičov a kynológov, ktorí si pre nich pripravili bohatý program. A tak sa deti aspoň na malú chvíľu stali malými záchranármi, ochrancami zákona či dobrovoľnými hasičmi. Veľký dojem, rešpekt a uznanie si vyslúžilo aj vystúpenie „Rexov“. Dobrú náladu z celej akcie umocnilo krásne slnečné počasie a sladké prevkapanie od pána starostu.

-Mgr. Iveta Kališová, riaditeľka ZŠ s MŠ-

ROK 2016 V OBEČNEJ KNIŽNICI

V roku 2016 sa nám podarilo úspešne ukončiť fyzickú i finančnú revíziu knižného fondu, ktorá prebiehala od polovice r. 2015 za nepretržitého chodu obecnej knižnice. Revízia knižného fondu sa uskutočňuje v zmysle zákona č. 126/2015 Z.z. o knižniciach podľa § 14 spravidla každých 5 rokov. Počas revízie sa nám podarilo získať späť od čitateľov podstatnú časť dlhodobo vypožičaných kníh (výpožičky trvali viac ako 3 roky). V rámci revízie bolo vyradených celkom 959 knižných jednotiek v celkovej hodnote 1 970,61 €. Dôvody vyradenia boli nasledovné:

- a) zastaralá literatúra, vôbec nečítaná, prípadne naposledy čítaná pred viac ako 10 rokmi, išlo prevažne o detskú literatúru (vyradených 503 zväzkov);
- b) stratená alebo nevrátená literatúra (113 zväzkov);
- c) opotrebovaná alebo poškodená literatúra (343 zväzkov).

Celkom bolo vyradených 153 zväzkov náučnej literatúry pre dospelých a 362 zväzkov beletrie pre dospelých, 46 zväzkov náučnej detskej literatúry a 398 zväzkov krásnej literatúry pre deti. K 31.12.2016 predstavoval knižný fond 4 902 zväzkov v celkovej hodnote 21 292,75 €. Ročný prírastok kníh predstavoval 91 zväzkov. Na nákup knižného fondu a predplatné 2 časopisov (Slovenka, Život) sme použili 808,25 €.

Počas roka sme zaznamenali mierny nárast čitateľov, celkom 50 – z toho 17 detí do 15 rokov (r. 2015 – 36 čitateľov). Čitatelia navštívili knižnicu 325-krát. Zaznamenali sme 1 114 výpožičiek z toho 1 081 absenčných a 33 prezenčných (spoločné návštevy detí) – každoročne v marci pri príležitosti Mesiaca knihy našu knižnicu navštevujú deti z MŠ a ZŠ Ľubelňa. Vypožičali sme 25 zväzkov odbornej literatúry pre dospelých, 641 zväzkov beletrie, 67 zväzkov odbornej detskej literatúry a 195 zväzkov detskej krásnej literatúry. 186-krát boli vypožičané časopisy. Z okresnej knižnice z Liptovského Mikuláša a Mestskej knižnice z Liptovského Hrádku sme našim čitateľom vypožičali 4 knihy (knihy povinného čítania).

V roku 2016 máme vďaka obci počítač s tlačiarňou a prístup na internet, a tak pred nami stojí veľmi ťažká a zodpovedná úloha: spracovať 4 902 knižných jednotiek a potom postupne v rámci webovej stránky obce spustiť aj webovú stránku knižnice, kde budete mať možnosť nahliadnuť do prírastkového zoznamu, a tiež vám prinesieme informácie o knižných novinkách a odporúčania na zaujímavé čítanie. Zároveň vám chceme poskytnúť možnosť, aby ste nám dali tipy na knihy, ktoré by ste v našej knižnici chceli nájsť.

Mgr. Mária Kubíková
knižovníčka

VYSTAHOVALECTVO Z OBCE ĽUBEĽA DO USA V ROKOCH 1892 – 1924 (4. ČASŤ)

Podľa veku najväčšiu skupinu tvorili vystaňovalci vo veku 31 - 40 rokov 50 osôb (29,9%), potom 26 - 30 rokov 46 osôb(27,5%). Priemerný vek vystaňovalcov bol 26,8 rokov. Celkom sa vystaňovalo 134 mužov (80,2%) a 33

žien (19,8%). Z mužov bolo ženatých 110 (82,1%), slobodných 24 (17,9%), zo žien bolo vydatých 19 (57,6%), slobodných 14 (42,4%). Najviac ich pristálo v New Yorku v roku 1906, a to 34 osôb (20,5%), potom v roku 1905 - 23 osôb (13,9%). Najväčší počet Ľubelcov previezol parník „Kronprinz Wilhelm“ – 35 osôb, potom „Kaiser Wilhelm II“ – 34 osôb a „Kaiser Wilhelm der Grosse“ – 22 osôb.

Cesta do prístavu

Keď boli so všetkým pripravení, vydali sa Ľubelci na ďalekú cestu. Často ich sprevádzal agent lodiarkej spoločnosti, ktorý im pomáhal orientovať sa v novej neznámej situácii. Veľká väčšina vystaňovalcov cestovala železnicou južnejšou trasou do prístavu Brémy (146 osôb), menej ich cestovalo severnejšou trasou cez územie Poľska a Nemecka do

Obrázok 1 Lodný lístok

Upozornenie na povinnosť udržiavať pozemky v čistote

Vážení spoluobčania,

chcem vám dať do pozornosti povinnosť, ktorá vyplýva zo Zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (§ 3 ods. 1 písm. b)) a tiež znenie § 127 Občianskeho zákonníka. Z uvedených zákonov vyplýva, že každý vlastník, nájomca alebo správca pôdy je povinný pozemky udržiavať v čistote a to väčšinou pravidelným kosením, aby sa tak predchádzalo výskytu a šíreniu burín na neobrábaných pozemkoch.

Ing. Erik Gemzický, PhD.
starosta obce

ZAÚJÍMAVOSŤ

Do Spojených štátov v 19. a začiatkom 20. storočia odcestovalo za prácou a lepším životom desiatky tisícov

Slovákov. Niektorým sa darilo viac, iným menej, spoločným znakom však bolo, že to všetci mali v novej krajine poriadne ťažké. Mnohým z nich sa však narodili

úspešné deti a keby sa dožili popularity ich vnúčeniec a právničienec, boli by z nej určite prekvapení. Tak ako aj my, keď sme zisťovali, ktoré z amerických hviezd majú slovenský pôvod. A jedna z nich má pôvod práve z našej obce...

Brittany Murphy

Nebohá herečka, hviezda filmov 8 Mile a Sin City, mala korene v obci Ľubela pri Liptovskom Mikuláši. Narodili sa tam jej prastarí rodičia – Wasil Kochan a Sophie Salanski, ktorí emigrovali do Spojených štátov. Tam sa im narodila Brittanina babka Elizabeth Kochan.

-zdroj: internet-

Ľubel'ské ochotnícke divadlo
K. O. Urbana

IX. ročník divadelného festivalu ĽUBELAFEST

PIATOK - 7. júl 2017

18:30 OTVORENIE FESTIVALU
VELIČIANSKE OCHOTNÍCKE DIVADLO
ZUZKA ZGURIŠKA - BIČIANKA Z DOLINY

21:00 DIVADELNÍ OCHOTNÍCI Z LIPT. KĽAČIAN
FELIX BARTOŠ - KEĎ SA MARKA ZALÚBILA

SOBOTA - 8. júl 2017

16:00 ZASTAVME SA S ROZPRÁVKOU
ANIMAČNÝ PROGRAM PRE DETI A RODIČOV

17:00 DIVADLO ZELIENKA - ZVOLEN
ROZPRÁVKA O HLÚPEJ ŽENE - rozprávka pre najmenších

18:30 DOS BRAXATORIS - KRUPINA
ANTONÍN PROCHÁDZKA - S TVOJOU DCÉROU NIKDY

21:00 LUNETRDLO PARTIZÁNSKA ĽUPČA
JARO JANÍČEK - OBVOĎÁK

22:00 - Záver festivalu - SPOLOČNÁ OPEKAČKA

miesto: Kultúrny dom v Ľubeli
vstupné: 2€ (dôchodcovia 1€)

tento projekt
finančne podporil:

ĽUBEL'SKÉ NOVINY – informačný občasník pre občanov. X. ročník. Vydáva: obec Ľubela, Ľubela 346, 032 14. IČO: 00 315 567. Tel.: 044/5593246, email: lubela@lubela.sk, web: www.lubela.sk. Redakčná rada: PhDr. Mgr. Mariana Magerčiaková, PhD. (predsedníčka redakčnej rady), Ing. Erik Gemzický, PhD., Mgr. Jana Mlynarčíková, Mgr. Peter G. Hrbatý, Ing. Stanislav Morong, PhD., Mgr. Erika Miklášová. Vydavateľ nezodpovedá za obsah reklamy a inzercie. Evidenčné číslo v MK SR: EV 5454/16. ISSN: 2453-9791. Vytlačil: REPROservis v náklade 420 výtlačkov. Distribúcia vlastná. Vydanie: jún 2017.